

Judaistický svatý Tanach:
Kniha přísloví, kapitoly 1- 4

Přísloví, kapitola 1.
Přísloví Šalomouna,
syna Davidova,
krále Izraele;
Ku poznání moudrosti
a cvičení;
k vyrozumívání řečem
rozumnosti;
K dosažení vycvičení v
moudrosti, soudu
a pravdě a spravedlnosti;
Aby dána byla
hloupým důmyslnost,
mládenečku
umění a prozřetelnost;
Když poslouchati bude
moudrý, přibude mu umění,
a rozumný bude vtípnější,
k srozumění podobenství,
a výmluvnosti
řeči moudrých
a pohádkám jejich.
Bázeň Hospodinova jest
počátek umění moudrostí,
ale blázni pohrdají moudrostí
a cvičením.
Poslouchej, synu můj,
cvičení otce svého,
a neopouštěj
naučení matky své.
Neboť to přidá
příjemnosti
hlavě tvé, a bude
zlatým řetězem hrdlu tvému.
Synu můj, jestliže by tě
namlouvali hříšníci,
nepřivoluj.
Jestliže by řekli:
„Pod' s námi,
úklady činme krvi,
skryjeme se proti
nevinnému bez ostýchání;
Sehltíme je jako
hrob za živa,
a v cele jako ty,
jenž sestupují do jámy;
Všelijakého drahého

zboží dosáhneme,
naplníme domy své
loupeží;
Vrz los svůj mezi nás,
měsíc jeden budeme mítí“ –
Synu můj, nevycházej
na cestu s nimi,
zdrž nohu svou
od stezky jejich;
Nebo nohy jejich ke zlému
běží, a pospíchají
k vylévání krve.
Jistě, že jakož nadarmo
roztažena bývá síť před
očima jakéhokoli ptactva;
Tak tito proti krvi
své ukládají,
skrývají se proti
duším svým.
Takovéť jsou cesty
každého dychtícího po zisku,
duši pána svého uchvacuje.
Moudrost vně volá,
na ulicích vydává hlas svůj.
V největším hluku volá,
u vrat brány,
v městě, výmluvnosti
své vypravuje, řka:
„Až dokud hloupí milovati
budete hloupost?
A posměvači posměch
sobě libovati,
a blázni nenáviděti vědění?
Obraťtež se k výtce mé;
hle, vynáším ducha svého,
a v známost vám
uvodím slova svá.
Poněvadž jsem volala,
a odpírali jste;
vztahovala jsem
ruku svou, a nebyl,
kdo by pozoroval,
Anobř strhli jste se
všeliké rady mé,
a trestání mého
jste neoblíbili.
Když přijde jako
hrozné zpuštění to,
a bída vaše
jako bouře nastane,

když přijde na vás
trápení a soužení.
Tehdy volati budou ke mně,
a nevyslyším;
ráno hledati mne budou,
a nenaleznou mne.
Protože nenáviděli umění,
a bázně Hospodinovy
nevyvolili;
Aniž povolili radě mé,
ale pohrdali všelikým
domlouváním svým.
Protož jísti budou ovoce
skutků svých,
a radami svými
nasyceni budou.
Nebo pokoj hloupých
zmorduje je,
a štěstí bláznů zahubí je.
Ale kdož mne poslouchá,
bydliti bude bezpečně,
pokoj maje před
strachem zlých věcí.“
Kapitola 2.
Synu můj, přijmeš-li
slova má, a příkázání
schováš-li u sebe;
Nastavíš-li moudrosti
ucha svého,
a nakloníš-li srdce
svého k opatrnosti;
Ovšem, jestliže na
rozumnost zavoláš
a na opatrnost zvoláš-li;
Budeš-li jí hledati jako
stříbra, a jako pokladů
pilně vyhledávati jí;
Tehdy porozumíš bázni
Hospodinově,
a známosti Boží nabudeš;
Nebo Hospodin
dává moudrost,
z úst Jeho umění a opatrnost.
Chová upřímným
dlouhověkosti,
pavézou jest chodícím
v sprostnosti;
Ostříhaje stezek soudu;
On cesty svatých
Svých ostříhá.

Tehdy porozumíš
spravedlnosti
a soudu, a upřímosti,
i všeliké cestě dobré.
Když vejde moudrost
v srdce tvé, a umění duši
tvé se zalíbí; Prozřetelnost
ostříhati bude tebe,
a opatrnost zachová tě;
Vysvobozujíc tě
od cesty zlé,
od lidí mluvících
věci převrácené;
Kteříž opouštějí stezky
přímé, aby chodili
po cestách tmavých;
Kteříž se veselí ze zlého
činění, plesají v
převrácenostech nejhorších;
Jejichž stezky křivolaké
jsou, anobrž zmotaní
jsou na cestách svých;
Vysvobozujíc tě
i od ženy postranní, od cizí,
kteráž řečmi svými lahodí;
Kteráž opouští vůdce
mladosti své, a na smlouvu
Boha svého se zapomíná;
K smrti se zajisté
nachyluje dům její,
a k mrtvým stezky její;
Kteřížkoli vcházejí k ní,
nenavracují se,
aniž trefují
na cestu života;
Abys chodil po
cestě dobrých,
a stezek spravedlivých
abys ostříhal.
Nebo upřími
bydliti budou v zemi,
a pobožní zůstanou v ní;
Bezbožní pak
z země vyťati budou,
a přestupníci
vykořenění budou z ní.
Kapitola 3.
Synu můj, na učení
mé nezapomínej;
ale přikázání mých

nechat' ostříhá srdce tvé.
Dlouhosti zajisté dnů,
i let života i pokoje
přidají tobě.
Milosrdenství a pravda
necht' neopouštějí tě,
přivaž je k hrdlu svému,
napiš je na
tabuli srdce svého;
A nalezněš milost
a prospěch výborný
před Bohem i lidmi.
Doufej v Hospodina
celým srdcem svým,
na rozumnost pak
svou nespolehej.
Na všech cestách svých
snažuj se Jej poznávati, a Ont'
spravovati bude stezky tvé.
Nebývej moudrý
sám u sebe;
boj se Hospodina,
a odstup od zlého.
Toť bude zdraví životu
tvému, a rozvážení
kostem tvým.
Cti Hospodina
z statku svého,
a z nejpřednějších věcí
všech úrod svých;
A naplněny budou
stodoly tvé hojností,
a presové tvoji
mstem oplývati budou.
Synu můj, nezamítej
kázně Hospodinovy,
aniž sobě oškliv
domlouvání Jeho.
Nebo kohož
miluje Hospodin, tresce,
a to jako otec syna,
ježž libuje.
Blahoslavený člověk
nalézající moudrost,
a člověk vynášející opatrnost.
Lépeť jest zajisté těžeti jí,
nežli těžeti
stříbrem, anobrž
nad výborné
zlato užitek její.

Dražší jest než drahé
kamení, a všechny
nejžádostivější věci tvé
nevyrovnej se jí.
Dlouhost dnů
v pravici její,
a v levici její
bohatství a sláva.
Cesty její cesty utěšené, a
všecky stezky pokojné.
Stromem života
jest těm, kteříž jí dosahují,
a kteříž ji mají,
blahoslavení jsou.
Hospodin moudrostí
založil Zemi,
utvrdil Nebesa opatrností.
Uměním Jeho
propasti protrhují se,
a oblakové vydávají rosu.
Synu můj, necht' neodcházejí
ty věci od očí tvých;
ostříhej zdravého
naučení a prozřetelnosti.
I budeť to životem duši tvé,
a ozdobou hrdlu tvému.
Tehdy choditi budeš
bezpečně cestou svou,
a v nohu svou neurazíš se.
Když lehneš,
nebudeš se strašiti,
ale odpočívati budeš,
a bude libý sen tvůj.
Nelekneš se
strachu náhlého,
ani zpuštění bezbožníků,
když přijde.
Nebo Hospodin
bude doufání tvé,
a ostříhati bude nohy tvé,
abys nebyl lapen.
Nezadržuj dobrodiní
potřebujícím,
když s to býti můžeš,
abys je činil.
Neříkej bližnímu svému:
„Odejdi, potom navrať se,
a zítrať dám,“
maje to u sebe.
Neukládej proti

bližnímu svému zlého,
kterýž s tebou
dověrně bydlí.
Nevad' se s člověkem
bez příčiny, jestližeť
neučinil zlého.
Nechtěj závidět
muži dráči, aniž
zvoluj které cesty jeho.
Nebo ohavností
jest Hospodinu
převrácenec,
ale s upřímými
tajemství Jeho.
Zlořečení Hospodinovo
jest v domě
bezbožníka, ale
příbytku spravedlivých
žehná.
Poněvadž posměvačům
On se posmívá,
pokorným pak dává milost.
Slávu moudří
dědičně obdrží,
ale blázny hubí pohanění.
Kapitola 4.
Poslouchejte, synové,
učení otcova,
a pozorujte, abyste
poznali rozumnost.
Nebo naučení dobré
dávám vám,
neopouštějtež
zákona mého.
Když jsem byl syn
u otce svého mladičky,
a jediný při matce své,
On vyučoval mne
říkal mi:
„Ať se chopí
výmluvností mých;
ostříhej příkázání mých;
a živ budeš.
Nabud' moudrosti,
nabud' rozumnosti;
nezapomínej,
ani se uchyluj
od řečí úst mých.
Neopouštějž jí,
a bude tě ostříhati;

miluj ji, a zachová tě.
Předně moudrosti, nabývej,
a za všecko jmění své
zjednej rozumnost.
Vyvyšuj ji, a zvýšíť tě;
pocítí tě, když ji přijmeš.
Přidá hlavě tvé příjemnosti,
korunou krásnou obdaří tě.“
Slyš, synu můj,
a přijmi řeči mé,
a tak rozmnoží
se léta života tvého.
Cestě moudrosti učím tě,
vedu tě stezkami přímými.
Když choditi budeš,
nebude soužen krok tvůj;
a poběhneš-li, neustrčíš se.
Chopiž se učení,
nepouštěj, ostříhej ho,
nebo ono jest život tvůj.
Na stezku bezbožných
nevcházej, a nekráčež
cestou zlostníků.
Opusť ji, nechod' po ní,
uchyl se od ní, a pomiň jí.
Neboť nespí, leč
zlost provedou; anobř
zahánín bývá sen jejich,
dokudž ku
pádu nepřivodí,
Protože jedí chléb
bezbožnosti,
a víno loupeží pijí.
Ale stezka
spravedlivých jako
světlo jasné, kteréž
rozmáhá se a svítí
až do pravéhodne.
Cesta pak bezbožných
jako mrákota;
nevědí, na čem
se ustrčiti mohou.
Synu můj,
slov mých pozoruj;
k řečem mým
nakloň ucha svého.
Nechať neodcházejí
od očí tvých;
ostříhej jich uprostřed
srdce svého.

Nebo životem jsou
těm, kteříž je nalézají,
i všemu tělu
jejich lékařstvím.
Přede vším,
čehož se stříci sluší,
ostříhej srdce svého,
nebo z něho pochází život.
Odlož od sebe
převrácenost úst,
a zlost rtů vzdal od sebe.
Oči tvé ať
k dobrým věcem patří,
a víčka tvá ať
přímě hledí před tebou.
Zvaž stezku noh svých,
a všechny cesty tvé
ať jsou spraveny.
Neuchyluj se napravo
ani nalevo,
odvrat' nohu svou
od zlého.